

یادداشت

ستیزهای ترامپ در سیاست خارجی

محسن پاک‌آیین

کارشناس مسائل بین‌الملل

ترامپ با اولین اظهارات خود نشان داد که تحولات نوین در جهان را نمی‌شناسد و قصد دارد برای احیای هژمون آمریکا، جهانیان را به مبارزه خوانده و ستیزه‌جویی را جایگزین عقل‌گرایی کند. توجه به محورهای زیر مسیر ستیزهای دنباله‌دار دولت ترامپ را روشن می‌کند. سخنان ترامپ مبنی بر افزایش فشار بر مکزیک، کانادا و پاناما نشان داد که «همسایه ستیزی» یکی از محورهای اصلی سیاست خارجی آمریکا خواهد بود. قوی‌ترین رویکرد ستیزه‌جویانه ترامپ علیه مکزیک با تمرکز بر سه عامل تجارت، مهاجرت‌های غیرقانونی و مباحث امنیتی بود. ترامپ در حوزه تجاری می‌خواهد از اول فوریه تعرفه‌هایی را برای کالاهای وارداتی مکزیک به آمریکا اعمال کند، در واقع او جنگ اقتصادی را از مکزیک شروع خواهد کرد. کاخ سفید همچنین قرار است با اعلام وضعیت اضطراری ملی در مرز جنوبی با مکزیک و اعزام ارتش به آن منطقه، رویکرد مقابله‌رورود مهاجرین مکزیک را تشدید کرده و در داخل نیز عملیاتی بی‌سابقه برای اخراج میلیون‌ها مهاجر مکزیک‌گویی صورت دهد. ترامپ در حوزه امنیتی و به بهانه مقابله با کارت‌ل‌های مواد مخدر، عرصه را بر مکزیک تنگ ساخته و با این بهانه به سوی تسلط بر خلیج مکزیک حرکت خواهد کرد. این تحرکات قطعا در دوره دوم ترامپ، روابط واشنگتن - مکزیکوسیتی را با چالش‌های جدی مواجه می‌کند و دولت مکزیک را در دفاع از تمامیت ارضی و حاکمیت ملی مصمم خواهد ساخت. اظهارات ترامپ علیه همسایه دیگر آمریکا، نشان داد که او به دنبال پس‌گرفتن کانال پاناما و کنترل بر منطقه گرینلند است. آمریکا در اوایل قرن بیستم مسئولیت ساخت کانال را به عهده گرفت و از دهه ۱۹۷۰ با واگذاری کنترل کامل آن طبق یک معاهده به پاناما، حق نقض تمامیت ارضی این کشور را ندارد. ترامپ می‌گوید دولت پاناما به تعهدات خود در قبال کانال پایبند نبوده و این آبراهه را در مسیر تامین منافع چین قرار داده است. چین دومین استفاده‌کننده بزرگ کانال پاناما بعد از آمریکا است و سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی عمده‌ای در این کشور دارد. تهدید ترامپ مبنی بر ضمیمه کردن کانادا به خاک آمریکا و راه‌اندازی جنگ تجاری با اتاوا با وضع تعرفه ۲۵ درصدی بر محصولات کانادایی، شکل دیگری از رویکرد ستیزه‌جویانه ترامپ با همسایگان است. اشغال کانادا که در تاریخ آمریکا نیز سابقه داشته اگر در دوره ترامپ هم تکرار شود، دو کشور را با شرایط سختی مواجه خواهد ساخت. ترامپ همچون دوره اول ریاست جمهوری خود در ستیز با موازین بین‌المللی اعلام کرد که از پیمان اقلیمی پاریس که بزم او، کلابرداری است خارج خواهد شد و همچنین با امضای یک فرمان اجرایی، از سازمان جهانی بهداشت خارج شد. ترامپ که در بدعهدی مسیوب قبلی سابقه و پیش‌قراول نقض موازین و مقررات بین‌المللی است در دوره قبل ریاست جمهوری نیز از «پیمان تجاری اقیانوس آرام»، «پیمان مهاجرتی سازمان ملل»، «پیمان اقلیمی پاریس»، «کمیسون حقوق بشر سازمان ملل»، «سازمان یونسکو»، «توافق نامه هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱» رسماً خارج شد. ترامپ بی‌اعتبار کردن نهاد های تجاری بین‌المللی حتی سازمان تجارت جهانی را دنبال کرد و ایده رونق تجارت آزاد با وضع تعرفه‌های یکجانبه با اخلال مواجه ساخت. او برای تامین منافع اسرائیل، قطعه‌های سازمان ملل متحد را نادیده گرفت و سفارت آمریکا را به بیت المقدس منتقل کرد. تداوم موازین ستیزی بین‌المللی در دور دوم ریاست جمهوری ترامپ، انزوی بیشتر این کشور در جهان را در پی خواهد داشت. ترامپ در ستیزی با متحدین اروپایی ضمن تهدید به اعمال تعرفه‌های تازه علیه اتحادیه اروپا، اعلام کرد «اتحادیه اروپا با ما بسیار بد رفتار می‌کند و بنابراین آن‌ها با تعرفه‌ها مواجه خواهند شد. این تنها راهی است که می‌توانیم به عدالت برسیم». متقابلاً رئیس کمیسیون اتحادیه اروپا در اجلاس دادوس نسبت به عواقب جنگ تجاری هشدار داد و تلوتس، صدراعظم آلمان نیز گفت: «اروپا نباید خود را تابع سیاست‌های آمریکا کند». آمریکا برای حفظ قدرت و حرکت در مسیر تبدیل به هژمون، نیاز به متحدین بیشتری به خصوص در اروپا دارد، اما رویکرد ضد اروپایی ترامپ موجب می‌شود تا متحدین اروپایی هم به اتخاذ سیاست‌های ضد آمریکا روی آورند. سیاست‌های ترامپ در دوره قبل ریاست جمهوری منجر به آن شده که در خیلی از کشورهای اروپایی گرایش به چین بیشتر شود و آمریکا در حوزه رقابت‌های بین‌المللی، قدرت ایجاد اجماع به نفع خود را از دست داد. این وضعیت می‌تواند در دور دوم ریاست جمهوری ترامپ هم تکرار شود. ترامپ در اظهارات خود گفت تعرفه‌هایی که در زمان ریاست جمهوری اول خود بر چین وضع کرده بود هنوز برقرار است و دولت او در حال بررسی وضع تعرفه ۱۰ درصدی بر واردات چین است. او دلیل اعمال تعرفه بر واردات کالاهای چینی را ارسال ماده مخدر شبه مرفین فتانیل از چین به آمریکا از طریق مکزیک و کانادا عنوان کرد. در دوره جدید ترامپ با توجه به رویکردهای ستیزه‌جویانه در سیاست خارجی آمریکا، ادغام جنوب جهانی با اقتصاد چین محکم‌تر می‌شود و تبعات آن حتی در سال‌های آینده نیز گریبانگیر کاخ سفید خواهد بود. اگرچه ترامپ در مراسم تحلیف سعی کرد با بایدن و دموکرات‌ها را عامل اصلی افول آمریکا معرفی کند اما اذعان او به این افول، نشانگر این است که با توجه به اصالت یافتن حاکمیت ملی کشورها، هژمونی آمریکا قابل برگشت نیست و دنیا از یکجانبه‌گرایی آمریکا استقبال نمی‌کند. آمریکا در دور اول ریاست جمهوری ترامپ بیشتر از هر زمان دیگر، در مسیر افول قرار گرفت و با توجه به سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه و ستیزه‌جویانه ترامپ، افول آمریکا سرعت خواهد گرفت و جهان داری آینده‌ای بدون هژمون خواهد بود.

مجید ابهری در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

تعطیلی کشور بی‌مسئولیتی نسبت

به بحران آلودگی هوا بود

تعطیلی زیاد مدارس دانش‌آموزان را بی‌دانش و

بی‌مهارت می‌کند

هر فردی در کشور به مدیریت می‌رسد به دنبال صندلی

بعدی است

آرمان ملی - احسان انصاری: در حالی که هوای کشور تحت تاثیر دگرگونی‌های جوی، روزهای باکی را به خصوص در تهران تجربه می‌کند، با فاصله گرفتن از روزهایی که آلودگی هوا به شکل عجیبی تمام کشور را با مشکل مواجه کرد، می‌توان نگاه دقیق‌تری به این مشکل داشت. در اوج مشکل آلودگی هوا دولت اعلام کرد که برای کاستن از نانواری برق در تابستان سال آینده می‌خواهد نیروگاه‌های برق خورشیدی را توسعه دهد. همان روزها آلودگی هوا تصمیم دولت را برای نسوزاندن مازووت در برخی نیروگاه‌ها به چالش انداخت. اگر این تصمیم واکنش‌های مثبتی را به همراه داشت، اما عمق نانواری دولت را مجبور به عدول از تصمیم قبلی کرد و سوزاندن مازوت در نیروگاه‌ها دوباره از سر گرفته شد. تصاویر منتشر شده از آراک نشان می‌داد که چگونه هوایی به ریه شهروندان فرو می‌رود. تعطیلی مدارس هم در اوج آلودگی هوا ظاهراً تصمیمی از سر اجبار بوده که هم خانواده‌ها را با شرایط جدیدی روبرو کرد و هم صاحب‌نظران نسبت به ادامه چنین سیاستی هشدار دادند. برای نگاه دوباره به مسائلی که در حاشیه آلودگی هوا پدید آمد، «آرمان ملی» با دکتر مجید ابهری گفت‌وگو کرده است. ابهری می‌گوید: «بحران آلودگی هوا یک شبه به وجود نیامده و بلکه به دلیل برخی تصمیم‌ها و سوء تدبیرها بوده که ریشه در گذشته دارد. راه حل آن نیز تعطیلی مدارس و ادارات نیست. این کار از نظر من نوعی بی‌مسئولیتی و فرار از پاسخگویی است. در چنین شرایطی ما با دانش‌آموزانی در آینده مواجه خواهیم بود که از دانش و مهارت کافی بهره‌ای ندارند. در کشور ما مدیری که روی کار می‌آید، دنبال صندلی ریاست بعدی است و بیشتر به فکر جایگاه خود است تا حل مشکلات. به همین دلیل نیز مشکلات تنها از مدیری به مدیر دیگر منتقل شده است. دولت پزشک‌های خود وارث مشکلاتی است که از دولت‌های گذشته به او رسیده و در همین شرایط است که برخی به قدرت رسیدن ترامپ را همچون چماق بر سر دولت نگه داشته‌اند.» ابهری در این گفت‌وگو به مهم‌ترین بحران‌های کشور اشاره کرده و عطش قدرت و فرار از پاسخگویی را مهم‌ترین دلیل حل نشدن مشکلات می‌داند. در ادامه ما حاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

اداری کشور است. انتصاب افرادی که تحصیلات و تجربیات مرتبط ندارند در بعضی از مشاغل حساس موجب دلسردی علاقه‌مندان به نظام اجرایی کشور شده و خواهد شد. کمتر کشوری در جهان وجود دارد که دشمنان خارجی و داخلی بر آن بتوانند و تبلیغات مختلفی بر علیه آن راه بیندازند. باید توجه داشته باشیم که گاه عتاب دوستان بدتر و زیان‌بارتر از دشمنان است. حمایت از خدمتگزاران و تمرکز بر سیاست‌ها و برنامه‌های دوستان اولین قدم در راه تحکیم و اعتلای برنامه‌سازی در یک کشور است. اشک و آفسوس بر از دست رفتگان و حسرت بر فرصت‌های سوخت شده، دردی را درمان نخواهد کرد. بنابراین در حیات نخبگان و حضور زندگان باید قدمی برداشت و حرکتی کرد وگرنه فردا فردا جرانده و ندامت چیزی در بر نخواهد داشت. بدون تردید نوید سازی مردم مخصوصاً جوانان حرکت در ارتش دشمن و در زمره تلاشگران برای تضعیف کشور است. کسانی که حضور در کنار عناصر دشمنان دیرینه را برای خود تراز و درجه می‌دانند باید از سرنوشت گمشدگان در غبار تاریخ عبرت بگیرند. اما وقتی یکی از مدیران ارشد از گم شدن روزانه بیست میلیون لیتر سوخت در کشور سخن می‌گوید و در همین موقوله خطاهای بالاتر از ارقام گفته شده رخ می‌دهد، چگونه می‌توان جامعه را به پاک‌دستی دعوت کرد؟

در چنین شرایطی چه توصیه‌ای به پزشک‌های و دولتش دارید؟

اسباب‌های اجتماعی یک شبه به وجود نیامده و بلکه چنانکه گفته شد، به مرور زمان شکل گرفته است. با این وجود حرکت در مسیر اصلاحی می‌تواند از ابتدای دولت چهارم هم آغاز شود تا به نتیجه مطلوب نزدیک شود. اتفاقی که باید رخ دهد مبارزه جدی با فساد در ساحت‌های مختلف است. این در حالی است که تا جامعه‌اندکی آرامش نسبی و عصبی پیدا می‌کند ناگهان امواجی از رخدادها زنجیره‌ای اتفاق می‌افتد. هنوز جامعه از شوک یک فساد بزرگ و امواج آرام نگرفته که فساد دیگری اتفاق می‌افتد. مفاسدی که هریک برای از کار انداختن نظام مالی و روش‌های قانونی یک جامعه کافی است. سوال این است که از نگاه رفتارشناسی بزهکاران که کجای کار ایراد دارد؟ در پاسخ باید گفت اول، سهولت ارتکاب جرم و پایین بودن سطح مجازات اولین علت در ریشه‌یابی فساد و مفاسد کلان است. دوم، پوشش‌های حمایتی به شکل‌های مختلف و گاه در پیوند با سلبریتی‌ها و چهره‌های شناخته شده، مثل آنچه که در ماجرای آیفون‌های ارزان دیده شد، نوعی استتار برای عوامل ایجاد می‌کند. سوم، حضور لایه‌های قدرت در کنار یا بالای چنین گروه‌ها و یا انتساب آنها به گروه‌های قدرتمند. چهارم، سهولت قبضه کردن برخی از رسانه‌های مجازی یا حقیقی و مرعوب کردن برخی از لایه‌های اجتماعی. از سوی دیگر با یک بررسی نظری و محاسبه سرانگشتی می‌توان نتیجه گرفت که اکثریت غالب جرایم چه در مسیرهای مالی و چه در راستای جنایی ناشی از ضعف تربیت و فقدان مدیریت رفتاری ما انسان‌هاست. با همه اینها نباید از یاد برد که در کشور ما مشکلاتی وجود دارد که ناشی از فاصله‌ای است که بین مردم و مسئولان شکل گرفته است. اگر مسئولان می‌خواهند چنین مشکلاتی در جامعه ریشه‌کن شود، لازم است در از بین بردن فاصله با شهروندان کوشش کنند.

رشدی کوچی، به میرسلیم طعنه زده است. در همین راستا، جلال رشیدی کوچی، نماینده مجلس یازدهم، با بازنشر تصویری در شبکه اجتماعی اینکس نوشت: واعظان کاین جلوه در محراب و منبر می‌کنند/ چون به خلوت می‌روند آن کار دیگر می‌کنند! مشکلی دارم، ز دانشمند مجلس باز پرس/ توبه فرمایان، چرا خود توبه کمتر می‌کنند؟

لندکروز میرسلیم و طعنه رشیدی کوچی

چندی قبل تصویری از میرسلیم منتشر شد که او را نشسته روی لندکروز نشان می‌داد. این تصویر غالب بیننده‌ها را حیرت زده کرد

چنانکه مشاهده کردیم، تنها راهکاری که برای غلبه بر بحران آلودگی هوا ارائه شد، تعطیلی مدارس و ادارات بود. تعطیلی به خاطر آلودگی چند بار تکرار شد. به نظر شما این کار چه پیامدهای اجتماعی به خصوص برای تحصیل فرزندان خانواده‌ها خواهد داشت؟

بحران آلودگی هوا یک شبه به وجود نیامده، بلکه به دلیل برخی تصمیم‌ها و سوء تدبیرها بوده که ریشه در گذشته دارد. راه حل آن نیز تعطیلی مدارس و ادارات نیست. این کار از نظر من نوعی بی‌مسئولیتی و فرار از پاسخگویی است. در چنین شرایطی ما با دانش‌آموزانی در آینده مواجه خواهیم بود که از دانش و مهارت کافی بهره‌ای ندارند. بحران محیط زیست در کشور تنها مختص به آلودگی هوا نیست و شامل بحران آب و دفع و امحای زباله نیز می‌شود. فقدان مدیریت قدرتمند در زمینه منابع حیاتی آب، چه در زمینه کشاورزی و چه در مصرف ترازمند و نیز عدم توجه به آبخیزداری در کنار و کشت اقلام آب‌بر در نواحی دچار تنش آبی، در عمل خشکسالی‌های اقلیمی همه و همه دست به دست هم داده و کشور و مردم را با دغدغه جدی کم‌آبی یا بی‌آبی مواجه کرده است. از سوی دیگر فقدان دیپلماسی موفق سیاسی با برخی از کشورهای همسایه، دخالت کشورهای دیگر و تحریک همسایه‌ها در چالش‌سازی در زمینه‌های توزیع عادلانه منابع آبی بر اساس حسن روابط همسایگی موجب اقدامات ایذایی در این زمینه‌ها شده است. امروز نانواری انرژی نیز همانند ویروس کرونا دنبال گرفتن نفس ابقاشار کم‌درآمد جامعه است. در حالی که هنوز بنزین گران نشده و تنها فرمت طلبان زمزمه آن را به راه انداخته‌اند صعود ساعتی و روزانه قیمت‌ها التهاب ترسناکی به جان ابقاشار کم‌درآمد انداخته است. چه کسانی با بازی با دلار و پوند و یورو اعصاب و روحیه مردم را به گروگان گرفته‌اند؟ چرا ۲۰ میلیون لیتر سوخت در کشور گم می‌شود و این میزان سوخت با کدام دله و دبه قاچاق می‌شود که هر روز هم ادامه دارد؟ من متعقدم نانواری را در سفره‌های خالی و بی‌رقم بازنشستگان می‌توان دید و نانواری‌ها را در دست‌های بیبسته کارگران باید مشاهده کرد. آنها که می‌خواهند سختی‌های فقر و تنگدستی حاضر را به گردن پزشک‌های و همراهان او بیندازند بهتر از همه می‌دانند که این فشارها ریشه در کجا دارد. آنها خوب می‌دانند که این مشکلات روی هم انباشته شده و ریتاطلی با دولت چهارم هم ندارد که فقط چند ماه از آغاز کارش گمشده است.

چرا در حالی که مشکلات زیست محیطی برای مدیران و مسئولان مشخص است، اما تاکنون اقدام اساسی و ریشه‌ای صورت نگرفته است؟

در کشور ما مدیری که روی کار می‌آید، دنبال صندلی ریاست بعدی است و بیشتر به فکر جایگاه خود است تا حل مشکلات. به همین دلیل نیز مشکلات تنها از مدیری به مدیر دیگر منتقل شده است. دولت پزشک‌های خود وارث مشکلاتی است که از دولت‌های گذشته به او رسیده و در همین شرایط است که برخی به قدرت رسیدن ترامپ را همچون چماق بر سر دولت نگه داشته‌اند. این در حالی است که این ملت سختی و دشواری‌های بزرگ‌تر و بیشتری از حضور ترامپ و احمدالشرع را دیده و از مشکلات بزرگ‌تر از آنها عبور کرده و خواهد کرد. بعد از گذشت نزدیک به پنجاه سال از پیروزی انقلاب، تقریباً

چه کسانی با بازی با دلار و پوند و یورو اعصاب و روحیه مردم را به گروگان گرفته‌اند؟ چرا ۲۰ میلیون لیتر سوخت در کشور گم می‌شود و این میزان سوخت با کدام دله و دبه قاچاق می‌شود

در کشور ما مدیری که روی کار می‌آید، دنبال صندلی ریاست بعدی است و بیشتر به فکر جایگاه خود است تا حل مشکلات. به همین دلیل نیز مشکلات تنها از مدیری به مدیر دیگر منتقل شده است. دولت پزشک‌های خود وارث مشکلاتی است که از دولت‌های گذشته به او رسیده و در همین شرایط است که برخی به قدرت رسیدن ترامپ را همچون چماق بر سر دولت نگه داشته‌اند. این در حالی است که این ملت سختی و دشواری‌های بزرگ‌تر و بیشتری از حضور ترامپ و احمدالشرع را دیده و از مشکلات بزرگ‌تر از آنها عبور کرده و خواهد کرد. بعد از گذشت نزدیک به پنجاه سال از پیروزی انقلاب، تقریباً

تلنگر

بازیگر بدون جایگزین منطقه

دوحه و توافق احتمالی!

موفقیت قطر در کمک به میانجی‌گری طولانی مدت آتش‌بس غزه، اعتبار این کشور را به عنوان یک میانجی بین‌المللی افزایش داده است و اکنون مقامات در حال بررسی این موضوع هستند که به حل و فصل چه درگیری‌های دیگری می‌توانند کمک کنند. این کشور غنی از گاز خلیج فارس میزبان مذاکرات غیرمستقیم آخر بین اسرائیل و حماس بوده که به آتش‌بس منجر شد. در این میان، شیخ محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، نخست‌وزیر قطر، به صورت شبانه‌روزی برای به نتیجه رسیدن این توافق تلاش کرد. این توافق نقطه اوج بیش از یک سال مذاکرات اغلب نامیدکننده بود، و مقامات دولت جو بایدن، رئیس‌جمهور سابق ایالات متحده و تیم دونالد ترامپ، جانشین او، در تلاش نهایی دخیل بودند. بلومبرگ مدعی شد، مقامات اسرائیلی و حماس در مجموعه‌ای از جلسات نهایی هماهنگ شده در پایتخت قطر، هرگز رودررو نشدند که بر اهمیت پیچیده این تعامل پرمخاطره تاکید می‌کند. کار هنوز به پایان نرسیده و قطر در حال کار بر روی مرحله دوم توافق آتش‌بس است که پس از پایان آتش‌بس اولیه در کمتر از شش هفته آغاز می‌شود.

یک پروژه طولانی

پیشرفت اسرائیل و حماس محصول بیش از یک دهه تلاش قطر برای تبدیل شدن به یک واسطه ضروری در خاورمیانه بود که در عین حال انتقاد همسایگان و فراتر از آن را به دلیل میزبانی هماهنگ شده با ایالات متحده از رهبران حماس تحمل می‌کرد. همچنین، قطر کاتال‌های ارتباطی با اسرائیل را حفظ کرده است، در حالی که آن را به رسمیت نمی‌شناسد. قطر از سوی کشورهای عربی از جمله عربستان سعودی برای حدود چهار سال تا سال ۲۰۲۱ منزوی شد، اگرچه اکنون روابط صمیمانه است. رسیدگی مداوم و دقیق به روابط حتی با طرف‌های متخاصم برای حفظ نقش کلیدی آن بسیار مهم خواهد بود. آنالیز: کویز، پژوهشگر غیر مفیم در مؤسسه کشورهای عربی خلیج فارس و واشنگتن، گفت که قطر در طول فرایند مذاکره «محوری» بود. «و نه فقط به دلیل رابطه‌اش با حماس، رابطه بسیار نزدیک آن با ایالات متحده، تعامل با مقامات ارشد اسرائیلی، و روابط بسیار بهبود یافته آن با همسایگان خلیج فارس، عربستان سعودی و امارات متحده عربی، دوحه را به بازیگر منطقه‌ای جدایی‌ناپذیر تبدیل کرد.» دوحه در سال ۲۰۲۰ میزبان گفت‌وگوها بین ایالات متحده و طالبان بود که با دولت اول ترامپ همکاری داشت و سپس بناهجویانی را که پس از به دست گرفتن مجدد قدرت توسط طالبان در سال بعد از افغانستان فرار کرده بودند، پذیرفت. وزارت امور خارجه قطر اعلام کرد که قطر این هفته یک توافق تبادل را تسهیل کرد که منجر به آزادی شهروندان آمریکایی بازداشت شده در افغانستان شد.

قطر و ایران

قطر همچنین روابط سازنده‌ای با ایران دارد که در بزرگ‌ترین میدان گازی جهان با آن مشترک است. به گفته دیپلمات قطری، هدف این است که از این موضوع برای کمک به کاهش تنش بین تهران و واشنگتن استفاده شود. این تنش‌ها در اولین دوره ریاست جمهوری ترامپ به اوج خود رسید. سعود پزشک‌های، رئیس‌جمهور ایران، تمایل خود را برای پیگیری تعامل مجدد با غرب هم در زمینه هسته‌ای و هم تحریم‌ها نشان داده است. این امر پتانسیلی برای انجام مذاکرات ایجاد می‌کند. قطر در گذشته به آزادی زندانیان آمریکایی از ایران کمک کرده و در مذاکرات برای آزادی کودکان اوکراینی که پس از حمله روسیه در سال ۲۰۲۲ روده شده بودند، کمک کرده است. احتمال بالایی وجود دارد که میانجیگری اوکراین - روسیه به طور جدی در سال جاری آغاز شود و کشورهایی که در این زمینه تجربه دارند، پتانسیل مشارکت به عنوان میانجی را دارند. در جهان عرب، قطر و کویت تنها کشورهای حاشیه خلیج فارس بودند که از عادی سازی روابط با ישראל، رئیس‌جمهور سابق سوریه که او آخر سال گذشته سرنگون شد، خودداری کردند. دوحه اکنون به دنبال کمک به بازسازی سوریه جنگ زده است و با ترکیه و عربستان سعودی هماهنگی می‌کند تا اطمینان حاصل شود که دولت این کشور شکست نمی‌خورد و انتقال آرامی به یک دولت رسمی صورت می‌گیرد. این دیپلمات گفت که قطر در حال ارائه پشتیبانی فنی برای احیای زیرساخت‌ها در سوریه، از جمله بخش برق آن است و به احتمال زیاد در پروژه‌های بازسازی سرمایه‌گذاری خواهد کرد.

دست‌های خونین

به گفته این مقام قطری، قطر هرگز قبل از غزه، یک مذاکره‌کننده‌ای در سطحی مانند آل ثانی را در قالب مذاکرات میانجی‌گری قرار نداده بود. نخست‌وزیر حتی به ایالات متحده گفت که هر روز که توافقی حاصل نمی‌شود، احساس می‌کند که خون مردم بر دستانش است. نقطه عطف در اواخر سال گذشته رخ داد، پس از آنکه دوحه که نامید شده بود، اعلام کرد که از میانجی‌گری کنار می‌رود. استیو ویتکوف، فرستاده خاورمیانه ترامپ، به درخواست رئیس‌جمهور منتخب، در ماه نوامبر به پایتخت قطر پرواز کرد تا دلیل آن را بررسید.